

คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน
และการปฏิบัติการสอนวิชาเฉพาะในสถานศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

แนวคิดของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน และการปฏิบัติการสอนวิชาเฉพาะในสถานศึกษา

การเปลี่ยนแปลงและภาวะวิกฤตของสังคมปัจจุบันทำให้ วิสัยทัศน์ของการจัดการศึกษาได้ขยายกว้างไกลจากความคาดหวังเชิงปริมาณไปสู่คุณภาพและศักยภาพของบุคคลเนื่องจาก คุณภาพของประชากรขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการเรียนการสอนทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบ การที่จะพัฒนาคุณภาพของ การศึกษาได้สำเร็จ จึงขึ้นอยู่กับปัจจัยและองค์ประกอบหลายด้าน ที่สำคัญที่สุดคือ ครู เพราะครูมีอิทธิพลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

นโยบายการเสริมสร้างคุณภาพของการผลิตครูด้วยการฝึกประสบการณ์เพื่อให้นักศึกษาครูที่สำเร็จ การศึกษามีมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาอย่างน้อย 3 ประการดังนี้

1. สมรรถภาพทางด้านความรู้ เป็นความสามารถของนักศึกษาครู ในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- 1.1 ความรู้ในเนื้อหาวิชา ที่จะนำมาใช้สอนโดยตรง
- 1.2 ความรู้ในวิชาชีพครู ที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู
- 1.3 ความรอบรู้อื่นๆที่จะนำมาใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข

2. สมรรถภาพทางด้านเทคนิควิธี เป็นความสามารถของนักศึกษาครูในการพัฒนาตนเองให้มีเทคนิคและทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูด้านต่างๆ ดังนี้

- 2.1 งานสอน
- 2.2 งานธุรการ
- 2.3 งานแนะแนว
- 2.4 งานกิจการนักศึกษา
- 2.5 งานพัฒนาตน
- 2.6 งานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน

3. สมรรถภาพทางด้านคุณลักษณะ เป็นความสามารถของนักศึกษาครูในการพัฒนาตนเองให้มีลักษณะที่เหมาะสม สำหรับการเป็นครูที่ดี ดังนี้

1. มีความรัก ความศรัทธาและความภาคภูมิใจในอาชีพครู
2. มีค่านิยมที่พึงประสงค์ ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรม จริยธรรมและมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู
3. มีความตระหนักในคุณค่าของการดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ
4. มีจิตสำนึก ในการพัฒนาสังคมและมีจิตใจเป็นประชาธิปไตย

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาชีพเฉพาะ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่ง จะเสริมสร้างคุณภาพของนักศึกษาครูให้มีสมรรถภาพที่พึงประสงค์ เพราะเป็นการจัดให้นักศึกษาครูได้ฝึก ภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงที่โรงเรียนหรือหน่วยงานฝึกปฏิบัติวิชาชีพ โดยใช้เวลาต่อเนื่องกันตลอด หลักสูตร ทั้งนี้เพื่อนักศึกษาครูได้เรียนรู้งานครู สังเกตการณ์สอนและพฤติกรรมผู้เรียน และการปฏิบัติการ สอนเพื่อนักศึกษาได้เรียนรู้บริบทของสถานศึกษาที่มีความหลากหลาย

จุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน และการปฏิบัติการสอนวิชาเฉพาะในสถานศึกษา

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาชีพเฉพาะ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีคุณลักษณะของครูที่ดีและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
2. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาคูได้เรียนรู้งานในหน้าที่ของครูตามหลักสูตรในระดับที่สอนได้อย่างแจ่มแจ้ง และกว้างขวาง จากการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้ได้มากที่สุด
3. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาคูได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกันจนสามารถนำไป ปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูได้เหมาะสม และบังเกิดผลดี
4. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษาคูมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชน และเรียนรู้งานในการพัฒนาชุมชนเพื่อให้นักศึกษาคูสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบต่องาน มีทัศนคติที่ดี สามารถแก้ปัญหาและพัฒนางานของตนให้ดียิ่งขึ้นได้

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาและครูที่เลี้ยง

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพพระหว่างเรียน เป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญยิ่งในการจัดฝึกปฏิบัติวิชาชีพด้วยการให้ความร่วมมือ ดูแลนักศึกษาที่อยู่ระหว่างการฝึกปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษานั้นๆ ดังนี้

1. ด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพพระหว่างเรียน โดยให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนครในกระบวนการผลิตครู เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการผลิตครู
2. ด้านการปฐมนิเทศ ก่อนให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์งานด้านต่างๆ ผู้บริหารให้การปฐมนิเทศแก่นักศึกษา ด้วยการแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ สภาพทั่วไปของสถานศึกษาและชุมชน บุคลากร ของสถานศึกษา ภารกิจและสภาพปัญหาของสถานศึกษา ระเบียบข้อบังคับที่ต้องยึดเป็นแนวปฏิบัติตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกหรือบริการต่าง ๆ ในสถานศึกษา
3. ด้านการจัดครูนิเทศก์ของสถานศึกษา ด้วยการพิจารณาจากรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าหมวดวิชาการ เป็นครูนิเทศก์ของสถานศึกษา เพื่อดูแลการนิเทศ และการประเมินนักศึกษา
4. ด้านการจัดครูพี่เลี้ยงของสถานศึกษา ด้วยการพิจารณาเลือกบุคลากรในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ทางวิชาการตรงกับสาขาของนักศึกษาแต่ละคน เป็นครูพี่เลี้ยงให้กับนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพ

บทบาทหน้าที่ของครูนิเทศก์

1. ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และนิเทศ นักศึกษา ในภารกิจต่างๆที่นอกเหนือจากภารกิจของครูพี่เลี้ยง
2. ตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ ชี้แนะ และติดตามด้านการพัฒนา การปฏิบัติการสอนของนักศึกษา
3. นิเทศการปฏิบัติงานวิชาชีพครู งานสอน และสมรรถภาพด้านต่างๆ ที่ควรเกิดขึ้นในการฝึกชั้นปฏิบัติการสอน
4. บันทึกผลการนิเทศลงในสมุดบันทึกการนิเทศ และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษา
5. ร่วมประชุม ติดต่อสอบถาม ปรึกษา กับครูพี่เลี้ยง เพื่อการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา
6. พิจารณาความเหมาะสม คุณภาพของการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อประกอบการตัดสินสมรรถภาพการสอน
7. ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา ที่อยู่ในความรับผิดชอบร่วมกับฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เพื่อส่งผลการประเมินขั้นสุดท้ายเป็นค่าระดับคะแนนต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง

ครูพี่เลี้ยงเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักศึกษา จึงมีบทบาทหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำต่างๆแก่นักศึกษา เพื่อให้มีประสบการณ์ในความเป็นครูให้ได้มากที่สุด ฉะนั้นครูพี่เลี้ยงจึงมีความสำคัญในการช่วยสร้างเสริมสิ่งที่ดีงามของความเป็นครูให้เกิดขึ้นกับนักศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยทั่วไปครูพี่เลี้ยงจึงมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ชี้แนะให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของครู ในสถานศึกษา
2. มอบหมายงานในหน้าที่ครู เช่น การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในช่วงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียนพร้อมตรวจและให้คำแนะนำ ก่อนที่นักศึกษาจะนำไปใช้สอนในชั้นเรียน
3. ให้คำแนะนำในเรื่องต่างๆ ไป เช่น กฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา การปฏิบัติตน และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เป็นต้น
4. สังเกตการปฏิบัติงานของนักศึกษา ทั้งในด้านงานสอนในชั้นเรียนและงานในหน้าที่ครู โดยสังเกตอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งบันทึกข้อเสนอแนะในแบบบันทึกการนิเทศ และประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวปฏิบัติที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครกำหนดให้
5. ประเมินผลและตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาในความดูแลร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาหรือฝ่ายที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสถานศึกษาตามแบบประเมินผลในระยะเวลาที่กำหนด
6. ร่วมติดต่อ ประสาน ปรึกษา กับอาจารย์นิเทศจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในเรื่องการจัดการเรียนรู้ การปฏิบัติงานสอน การประเมินผล และเรื่องอื่นๆ ที่เกิดขึ้นเป็นกรณีพิเศษ
7. ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การจัดป้ายนิเทศ จัดนิทรรศการหรือโครงการพิเศษต่างๆ เป็นต้น
8. ในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้นกับนักศึกษา ครูพี่เลี้ยงติดต่อประสานกับฝ่ายวิชาการและวิจัย หรืออาจารย์นิเทศก์เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาทันที

บทบาทหน้าที่และแนวทางปฏิบัติของนักศึกษาในฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการฝึกปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาชีพเฉพาะ

1. เข้ารับการปฐมนิเทศจากคณะฯ
2. พบผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง และเริ่มการฝึกปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
3. ปฏิบัติงานโดยอยู่ในความดูแลของครูพี่เลี้ยง ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์นิเทศของคณะครู ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม
4. บันทึกภาระงานในแบบบันทึกกิจกรรมงานในหน้าที่ครู ส่งแบบบันทึกให้ครูพี่เลี้ยงตรวจและลงนามเป็นประจำอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
5. ทำแฟ้มสะสมผลงาน โดยรวบรวมผลงานและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ทั้งที่เป็นงานในหน้าที่ครู และงานการสอนที่ปฏิบัติในช่วงการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
6. งานอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร หรืองานที่ได้รับมอบหมายเป็นกรณีพิเศษจากศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียนและจากสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนานักเรียนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
7. รับคำแนะนำจากบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา และอาจารย์นิเทศของคณะครู ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม เกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาคุณลักษณะต่างๆ ทั้งการปฏิบัติตน และการปฏิบัติงาน
8. ร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียนตามปฏิทินที่คณะกำหนด

แนวปฏิบัติสำหรับอาจารย์นิเทศก์

1. แนวปฏิบัติก่อนนิเทศ

1. ประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการนิเทศนักศึกษาฝึกสอน เพื่อ
 - 1.1 แบ่งกลุ่มนักศึกษา/ สถานศึกษาที่จะออกไปปฏิบัติการนิเทศการสอน
 - 1.2 กำหนดแนวทางหรือวิธีการนิเทศ
2. รวบรวมบัญชีรายชื่อ หรือข้อมูลนักศึกษาที่ต้องออกไปนิเทศตามที่ได้รับมอบหมาย
3. ศึกษาเส้นทางและสถานที่ตั้งของสถานศึกษาต่างๆ
4. ให้คำแนะนำในเรื่องต่างๆ แก่นักศึกษาเกี่ยวกับการไปปฏิบัติการสอน
5. เข้าร่วมปฐมนิเทศนักศึกษาตามวันเวลาที่กำหนด

2. แนวปฏิบัติขณะนิเทศ

1. นิเทศการสอนนักศึกษาตามสถานศึกษาต่างๆ ดังนี้
 - 1.1 นิเทศการสอนของนักศึกษาตามที่ได้รับมอบหมายทุกคนอย่างน้อยคนละ 3 ครั้ง โดยยึดหลักกัลยาณมิตร
 - 1.2 ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอน โครงการสอน แผนการสอน สื่อ และอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร
 - 1.3 บันทึกหรือสรุปผลการนิเทศลงในแบบฟอร์มการนิเทศและแจ้งให้นักศึกษาทราบทันที
 - 1.4 ตรวจสอบผลหรือความก้าวหน้าของ ข้อ 1.2 ในการนิเทศคร่าวๆ
2. รวบรวมข้อมูลที่สังเกตได้ไว้เป็นหลักฐานประกอบการประเมินผลหรือคิดค่าระดับคะแนน
3. จัดทำรายงานการเดินทางและเอกสารอื่นๆ ตามที่ไปนิเทศ
4. กรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องดำเนินการใดๆ ที่เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญให้นำเรื่องดังกล่าวนั้นเข้าประชุมหารือกับคณะกรรมการบริหารคณะทันที

3. แนวปฏิบัติหลังนิเทศ

1. ติดตามผลการประเมินการฝึกสอนจากอาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร
2. ให้คะแนนนักศึกษาปฏิบัติการสอนตามรายการต่อไปนี้
 - 2.1 นิเทศการสอน
 - 2.2 เอกสารหลักฐานที่นักศึกษาทำส่งหลังฝึกสอน
3. จัดทำรายการคะแนนที่ใช้ระหว่างปฏิบัติการฝึกสอน
4. จัดส่งเอกสารและใบสำคัญอื่นๆ ต่องานสหกิจศึกษา
5. เข้าร่วมการประชุมนิเทศและปัจฉิมนิเทศตามวันเวลาที่กำหนด

ภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู
รายวิชา การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน
(สำหรับอาจารย์นิเทศก์)

**การจัดทำรูปเล่มรายงาน
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน**

การจัดทำรูปเล่มรายงาน

การจัดทำรูปเล่มรายงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน 1 ประกอบด้วยข้อมูล 4 ส่วน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานศึกษา มีเนื้อหาดังต่อไปนี้

รายงานเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ศึกษาบริบทสถานศึกษา และบริบทความสัมพันธ์ชุมชน

บริบทของสถานศึกษา และบริบทความสัมพันธ์ชุมชน

ตอนที่ 3 ศึกษางานในหน้าที่ครู

ศึกษารายงานการวิเคราะห์ตนเอง การสังเกตการปฏิบัติหน้าที่ครู การสังเกตการณ์จัดการเรียนรู้ของครู การศึกษาบริบทของสถานศึกษาและความสัมพันธ์กับชุมชน และการศึกษารายกรณี

ตอนที่ 4 ผลการประเมิน

นักศึกษาจะต้องนำแบบประเมินการประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน 1 ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องประเมินทุกครั้งและสรุปผลการประเมินโดยได้รับการรับรองจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง

ตอนที่ 1

ข้อมูลสถานศึกษา

1. ชื่อโรงเรียน..... สังกัด

ที่ตั้ง ซอย ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

E-mail:

2. ชื่อผู้อำนวยการ.....

 ชื่อรอง/หัวหน้าฝ่าย

 ฝ่ายวิชาการ.....

 ฝ่ายปกครอง.....

 ฝ่ายธุรการ.....

 ฝ่ายบริหาร.....

 ฝ่ายอื่นๆ.....

3. รายชื่อคณะกรรมการสถานศึกษา (ชื่อ-สกุล อาชีพ)

4. ประชุมของโรงเรียน.....

5. วิทยาลัยของโรงเรียน.....

6. พันธกิจของโรงเรียน.....

7. ยุทธศาสตร์ของโรงเรียน.....

8. อัตลักษณ์ของโรงเรียน.....

9. ข้อมูลบุคลากร

 1) ผู้บริหารและรองผู้บริหาร จำนวน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

 แยกตามวุฒิการศึกษา ดังนี้

 ปริญญาเอก จำนวน.....คน

 ปริญญาโท จำนวน.....คน

 ปริญญาตรี จำนวน.....คน

 อื่น ๆ จำนวน.....คน

10. ข้อมูลนักเรียน

 นักเรียนทั้งหมด จำนวน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

 ชั้น..... จำนวน.....คน

 ชั้น..... จำนวน.....คน

 ชั้น..... จำนวน.....คน

 ชั้น..... จำนวน.....คน

11. ประวัติโรงเรียน (โดยสังเขป)

แบบการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการในสถานศึกษา

โรงเรียน.....
เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.เวลา.....
ผู้สังเกต(นักศึกษา).....วิชาเอก.....

ที่	รายการที่มอบหมาย	รายละเอียดการปฏิบัติงาน	องค์ความรู้ที่ได้รับ
1	งานด้านวิชาการ		

ที่	รายการที่มอบหมาย	รายละเอียดการปฏิบัติงาน	องค์ความรู้ที่ได้รับ
2	งานด้านบุคคล		

ที่	รายการที่มอบหมาย	รายละเอียดการปฏิบัติงาน	องค์ความรู้ที่ได้รับ
3	งานด้านงบประมาณ		

ที่	รายการที่มอบหมาย	รายละเอียดการปฏิบัติงาน	องค์ความรู้ที่ได้รับ
4	งานด้านบริหารงานทั่วไป		

ลงชื่อ.....
 (.....)

นักศึกษา

ตอนที่ 2

ศึกษาบริบทของสถานศึกษา และบริบทความสัมพันธ์ของชุมชน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักศึกษา สังเกต บริบทของสถานศึกษา และความสัมพันธ์ของชุมชน

ขอบเขต

ให้นักศึกษา ศึกษา สังเกต แล้วบันทึกข้อมูลในแบบบันทึก จัดทำเป็นรายงานตามประเด็น ดังนี้

1. ท่าเล ที่ตั้งของสถานศึกษา สังเกตการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน
2. อาคารเรียน และอาคารประกอบการอื่นๆ
3. ห้องเรียน และเครื่องใช้ต่างๆ ในห้องเรียน
4. มุมพยาบาล / ห้องพยาบาล / เรือนพยาบาล
5. โรงอาหาร / ที่รับประทานอาหาร
6. โรงประชุม / หอประชุม
7. ห้องพักครู
8. ห้องสมุด / หอสมุด
9. ห้องปฏิบัติการต่างๆ (วิทยาศาสตร์ ฯลฯ)
10. น้ำดื่ม / น้ำไข
11. ห้องน้ำ / ห้องส้วม / ที่ปัสสาวะ
12. สนามกีฬา / สนามเด็กเล่นต่างๆ
13. สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

1. ศึกษาบริบทของชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ ดังนี้
 - ประวัติพื้นที่
 - ขนาดพื้นที่
 - ลักษณะภูมิอากาศ
 - ลักษณะภูมิประเทศ
 - อาณาเขตติดต่อ
 - จำนวนประชากร
 - ภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้
 - กิจกรรมชุมชนโรงเรียนสัมพันธ์
 - วิธีสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน
 - ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน
 - การสร้างความคุ้นเคยของโรงเรียนกับสมาชิกของชุมชน
 - การให้บริการทางวิชาการของโรงเรียนกับชุมชน

ตอนที่ 3

ศึกษางานในหน้าที่ครู

คำชี้แจง ให้นักศึกษำบันทึกกิจกรรมในการปฏิบัติงานประจำวัน และงานในหน้าที่ครูลงในแบบรายงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. รายงานการปฏิบัติงานประจำวัน

ให้นักศึกษำบันทึกประจำวันตามสภาพจริงทุกวันเพื่อแสดงว่านักศึกษำได้ใช้เวลาในแต่ละวันปฏิบัติงานในหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายโดยให้ครูพี่เลี้ยงหรือบุคคลที่ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายลงนามทุกวัน

การจัดทำแบบบันทึก
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

สาระสำคัญ

ครูผู้สอนมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณและวินัยครู ปฏิบัติตาม
บทบาทหน้าที่ครูผู้สอนและครูประจำชั้นได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

1. แสดงพฤติกรรมที่สะท้อนถึงการมีจิตวิญญาณความเป็นครู
2. ระบุบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนและครูประจำชั้นในการช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียน

เนื้อหาสาระ

1. ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู
2. จรรยาบรรณและวินัยครู
3. บทบาทหน้าที่ครูผู้สอนและครูประจำชั้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ครูผู้สอนและครูประจำชั้น จรรยาบรรณวิชาชีพครู
2. สนทนา อภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู
ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู
3. กำหนดหัวข้อสำหรับการศึกษาสังเกตและสรุปลงในแบบบันทึก
4. นำผลการศึกษาสังเกตมานำเสนอเพื่ออภิปรายในชั้นเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมที่ปฏิบัติหน้าที่ครู
2. เอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเอง

การวัดประเมินผล

1. ตรวจสอบบันทึกการสังเกต
2. สังเกตพฤติกรรมทำให้ความร่วมมือในชั้นเรียน

1. ครูผู้สอนและครูประจำชั้นแสดงออกซึ่งความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ครูผู้สอนและครูประจำชั้นปฏิบัติตามจรรยาบรรณและวินัยครู เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

2.1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.5 จรรยาบรรณต่อสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนและครูประจำชั้น

3.1 การแต่งกายเหมาะสมสุภาพเรียบร้อย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 การเอาใจใส่ ส่งเสริมผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.4 การสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

นักศึกษา

4.การสังเกตการสอน (ครูพี่เลี้ยง) / และการสังเกตผู้เรียน

4.1 การสังเกตผู้สอน (อย่างน้อยละ 5 ครั้ง)

- ประวัติครูผู้สอน / ครูพี่เลี้ยง 1 ท่าน (แบบสรุป)
- รายละเอียดการสังเกตการสอน (วิธีสอน, สื่อการสอน, ขั้นตอนการสอนและการเสริมแรง, การควบคุมชั้นเรียน, บุคลิกภาพระหว่างการสอน, การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้, การวัดและประเมินผล)
- สรุปการสังเกตครูผู้สอนตามแบบสังเกตการสอน

4.2 การสังเกตผู้เรียน (อย่างน้อยละ 5 ครั้ง วิชาที่ครูพี่เลี้ยงสอน)

- รายละเอียดการสังเกตผู้เรียน (พฤติกรรม/พัฒนาการของผู้เรียน)
- สรุปการสังเกตผู้เรียนตามแบบสังเกตผู้เรียน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

ครั้งที่..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ครูผู้สอน.....ชั้น.....
วิชา.....เวลา.....

1. จำนวนนักเรียนในชั้นเรียน

จำนวนทั้งหมด.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

นักเรียนที่มาเรียน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

นักเรียนที่ไม่มาเรียน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

สาเหตุที่ไม่มาเรียน.....

2. พฤติกรรมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เรียน

2.1

2.2

2.3

2.4

2.5

3. สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการสังเกต

3.1

3.2

3.3

3.4

3.5

4. สรุปโดยภาพรวม

4.1

4.2

4.3

4.4

4.5

แบบการจัดบรรยากาศชั้นเรียน

ห้องเรียนที่สังเกต.....ครูประจำชั้น.....

สังเกตเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.เวลา.....

ผู้สังเกต.....วิชาเอก.....

ที่	รายการที่สังเกต	วิเคราะห์ผลการสังเกต
1	การจัดโต๊ะเรียน	
2	การจัดโต๊ะผู้สอน	
3	แสงสว่าง	
4	ป้ายนิเทศ	

ลงชื่อ.....

(.....)

นักศึกษา

แบบบันทึกปฏิบัติงานประจำวัน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. สิ่งที่ได้เรียนรู้ในวันนี้

.....
.....
.....
.....

2. ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่พบในวันนี้

.....
.....
.....
.....

3. แนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตามข้อ 2

.....
.....
.....
.....

4. สิ่งที่น่าสนใจ หรือน่าสนใจในวันนี้

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้บันทึก

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูพี่เลี้ยง